

af det taalmodige Folkething, af Folkethinget, ſom endog lempede ofte ſine Meninger efter Miniſteriets og nu paa ſjerde Samling taalmodig havde anvendt ſin fulde Kraft paa et Arbejde, ſom ikke har givet et tilſvarende Udbytte for Samfundsudviklingen. Der er den ſamme Udtaleſe om, at „Miniſteriets Virkſomhed i det Store og Væſentlige har været anlagt efter andre Synsmaader end dem, ſom Folket ved Valget af ſine Repræſentanter alt dengang havde givet tydelig tilkjende og ſenere med forøget Styrke har bekræftet“, den ſamme Udtaleſe om „en ſikkerlig over hele Folket og alle dets Samfundsklaſſer ubredt Misforſnielse med den beſtaaende Tilſtand, der ikke kan Andet end være i høi Grad beklagelig og i ſin Forſættelſe betænkelig“ — kort ſagt: De to Adreſſer ere iøvrigt fuldſtændig lige imod hinanden. Naar man da opfatter det Spørgsmaal, hvad der vel har foranlediget Flertallet i dette Thing til nu i dette Dieblit at gjentage det ſamme Experiment, ſom dengang blev foretaget i 1873, er det jo viſtnok ſaa, at Grunden dertil kan ſøges der, hvor navnlig den ærede Ordfører angav den at være, i en tilſtedeværende Betyrning hos Flertallet over den Udviklingsgang, ſom Sagerne have taget her i Landet, en Betyrning, der ſandelig ikke er tilſtedevalene hos Flertallet, men viſtnok er tilſtede hos hele Beſolknningen, hos Miniſteriet og hos Alle — derom er der viſtnok ingen Tvivl. Men forøvrigt vil jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at der vel ogſaa er et andet Motiv, der kan tænkes til, at denne Adreſſe er fremkommen i dette Dieblit, et Motiv, der maatte ubevidt er tilſtede hos de ærede Indbringere af Adreſſen, og det turde maatte være Følelſen af Nødvendigheden af at retfærdiggjøre den Optræden, ſom Flertallet i de ſidſte og navnlig i den ſidſte Samling har viſt overfor Lovgivningsvirksomheden (Stemmer; Det ſtaar i „Dagbladet“) ſtaar det i „Dagbladet“? Na — jeg har ikke læſt „Dagbladet“; men det er ſaa meget bedre, hvis det ikke ſkulde være det norſke „Dagblad“, de Herrer mene. Det er viſtnok ſaa, at det kan være et naturligt Inſtinkt, at et ſaadant Motiv har været tilſtede til denne Adreſſe og at Adreſſen derfor er nok ſaa meget beſtemt for Andre, for en Optræden udenfor i Landet, ſom den er beſtemt for den, til hvem den er rettet. Men netop derfor er Begrundelſen, Argumentationen i denne Adreſſe af ſaa megen Betydning, ſaa megen Vigtighed, og denne Begrundelſe, ſom jeg noget nærmere ſkal tillade mig at komme ind paa, er af den Beſtaffenhed, at den for dem, der ſe paa Sagerne ſom jeg og paa ſamme Maade ſom

jeg, maa være en afgjørende Hindring for at kunne ſtemme for det foreliggende Adreſſeforſlag. Denne Begrundelſe vil, ſiger jeg, i og for ſig være en afgjørende Hindring for os mod at ſtemme for det foreliggende Adreſſeforſlag. Jeg ſer altſaa foreløbig ganſke bort fra Konklufionen, fra det, hvori Adreſſen ender. Den i Adreſſen udtalte Begrundelſe er, tør jeg viſtnok ſige, meget forſkjellig fra den meget afdæmpede Begrundelſe, ſom det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds ſom Ordfører nylig gav. Han ſtillede ſig paa et ganſke anderledes ſilfærdigt og roligt Standpunkt; han vilde ikke underſøge, hvor Skylden var til den nuværende Situation, men Adreſſen taler paa en ganſke anden Maade. I den finde vi den ſamme idelige Gjentagelſe af denne Venden op og ned paa de virkelige Forhold, ſom vi nu i ſaa lang Tid have hørt, og ſom vi have hørt gjentage ſaa ofte fra de ærede Herrerſ Side, at vi ere blevne lede og kjede af den, ja ikke endog have Lyſt til at modſige den. Det er denne Fremſtilling af Forholdet, ſom om al Skyld laa hos Miniſteriet, og ſom om dette Thing var fuldſtændig fageſløst, ſom om der fra dets Side var viſt den iorigte Beſtræbelse efter at komme i Overensſtemmelſe med Miniſteriet for at faae Noget ud af Lovgivningsvirksomheden, hvilken Beſtræbelse dog paa den ſørgeligſte Maade var ſtrandet paa Miniſteriets Modſtand. Det er denne Fremſtilling, ſom vi ikke paa nogen mulig Maade kunne erkjende Rigtigheden af. Der er ogſaa flere andre ſakſikke Urigtigheeder i denne Adreſſe, ſom jeg dog kun kortelig ſkal berøre, da de ere af mindre Betydning. Naar det f. Ex. ſiges i Slutningen, at „et ſtedes vøgende Flertal har Valg efter Valg ſtafſtættet Thingets Opfattelſe“, da er dette jo, ſom vi alle vide, ganſke urigtigt, efterſom Valget i 1879 netop gav en betydelig Nedgang i Flertallets Stemmer, og det følgende Valg jo i det Væſentlige lod Stillingen uforandret. Det var forſt det ſidſte Valg, der gav de Herrer et vøgende Flertal, og Sætningen, ſaaledes ſom den ſtaar her, er altſaa ingenlunde rigtig. Heller ikke er det rigtigt, naar det hedder: „Den ſamme Ekſjendelſe hñes at have ledet Miniſteriet, forſaavidt det paa ſin Side har negtet ſin embedsmæſſige Medvirkning til Fremme af en Række betydningsfulde og almennyttige Forſlag“. Dette er, ſom jeg ſtrax ſkal omtale, heller ikke rigtigt; men diſſe Ting betragter jeg dog ſom underordnede i Sammenligning med det, at man her har fremſtillet Sagen for Hans Majestæt, ſom om man atter og atter havde gjort gjentagne Forſøg paa at komme til en Forſtaelſe om vigtige Reforme med Miniſtrene, men at